

TROCKI POSTAL LETNIK NORVEŠKE VLADE

Ker ni hotel pristati na zahtevu, da se odpove političnim aktivnostim, ga je norveška vlada internirala.

OSLO Norveška. — Norveška vlada je sinoči internirala izgnanega boljševiškega voditelja Leona Trockija in njegovo ženo, ter postavila okrog njegovega doma v Hoenfossu stalno policijsko stražo osmih mož, katerih naloga je, preprečiti vsak stik Trockija z zunanjim svetom. Trocki in žena bosta zaenkrat internirana v svojem domu, dokler se ne najde pripravljeno mesto za njih, kakor pravi izjava norveškega justičnega ministra, v čijega področje spada ta stvar. Njegova privatna tajnika bosta izgnana in telefonska zveza z zunanjim svetom je bila ustavljena.

Internacijsko povelje je prišlo kmalu potem, ko je Trocki tekmo sodne obravnave proti belim fašistom, ki so bili obtoženi, da so hoteli vlomiti v njegovo podeželski dom ter se polastiti raznih dokumentov, priznal, da je bil v zvezi s svojimi pristajalci v raznih državah ter jim dal pisemna navodila. Po končanem pripravljanju je bil Trocki pozvan na daljšo konferenco s člani norveške vlade, ki je zavrnela od njega, da se odpove svojim političnim aktivnostim, dokler živi na norveški tleh. Trocki je to odklonil. Kaj bo zdaj storila norveška vlada, ni znano. Namignjeno je bilo toliko, da internacijsko povelje še ne pomeni, da se bo Trockija takoj izgnalo iz Norveške. Gotovo pa je toliko, da je norveška vlada odločena izgnati se vsakemu tveganju zaradi Trockijevih političnih aktivnosti, s katerimi bi ji utegnil povzročiti sitnosti; zato ga je internirala.

"Baragin dan"

Jutri se bo vršil v Puritas Spring parku na zapadni strani Clevelanda izlet ob priliki "Baragina dne", ki ga prireja organizacija Jugosl. kult. vrt pod vodstvom gg. Antona in Jožeta Grdine. Vršla se bo tudi paradi. Program bo odprt ob 2. popoldne in bodo govorili med drugim tudi župan Burton, sodnik Lausche, clevelandski slovenski duhovniki in lemontski franciskan p. Hugo Bren.

Sreča v nesreči

Ko se je pogrebnik Henry Deickowski z ženo in 16 mesecev staro hčerko peljal po Canal rd. zaletel v njegov avtomobil neki drug avto, nakar se je njegov avto prekotalil preko 14 čevljev visokega nasipa v vožo starijega kanala pod cesto. Mož si je pri tem nalomil tri rebra, žena pa je opraskala otrok se je zmožila, drugače pa se je nezgodno srečno iztekla.

Zasebne zabave

Nocoj servirajo kokašjo večerjo v Angie's Cafe, 6702 St. Clair Ave., Maismannovi gostilničarji, 756 East 200 Street, pri Rose Zupančič, 15232 Waterloo Rd. in v restavraciji Mary Mahov, 3222 Lakeside Ave. Povedali so igrala dobra godba.

Poštena beseda o zadevi Cankarjeve sohe

"Prosveta" z dne 27. avgusta prinaša o tej zadevi in akciji za ustanovitev "Cankarjevega glasnika" uredniški članek, s katerim se docela strinjamo ter ga ponatiskujemo v celoti.

"Prosveta" piše:

Pomislite! Boj za Cankarja se nadaljuje — v tem momentu intenzivnejše v Ameriki kakor v starem kraju. Boj za Cankarja — med klerikalci in socialisti ter ostalimi naprednomislečimi Slovenci!

Ali naj ponovimo priznano dejstvo, da se klerikalci tepejo z a m r t v e g a Cankarja, dočim so živga sovražili in zasmehovali? Enako so se tepeli za mrtvega Prešerna, medtem ko so ga preganjali, dokler je živel — za mrtvega Gregorčiča, kateremu so v življenju odsekali pero iz rok, čeprav je nosil kolar!

Resnično: klerikalci so vedno in povsod bili in še danes so največji hinavci pod solncem!

Afera je bolj clevelandška, vendar smo prizadeti vsi, ki imamo Ivana Cankarja po vsej pravici za svojega. Naš je bil, ko je živel in pisal — in naš mora biti tudi po svoji smrti. Ne da se utajiti, da je tista zadeva z dopisnim kipcem za nas poniževalna in da je za to ponižanje Cankarja in vseh onih, ki Cankarja ljubijo, precej krivde na strani naših naprednih elementov v Clevelandu. To je treba danes moško priznati in to je vse. Nerodnost se ne da več popraviti!

Potem je treba priznati še nekaj. Naši klerikalci so prvič otročje nagajivi in drugič, kakor Indijanci in ostali ljudje atrofirane pameti, malikovalski. Verujejo v materialne simbole: peresa, križčke, kipe, uniforme, dekoracije, kadilo in pomp. Tega veselja jim ne smemo krati. Naj ga imajo!

Zavedni delavci v stari domovini še niso postavili Cankarjev spomenika iz bron ali kamna. Najbrže ne dajo nič na take spomenike, dasi na drugi strani nimajo posebnih predsodkov proti temu. Kljub temu so mu socialisti v starem kraju postavili najboljši spomenik — Cankarjevo družbo, ustanovo, ki izdaja letno štiri ali pet knjig za delavce. Cankar je v svojem življenju nešteto krat pokazal, da sovraži bronaste ali kamnite monumente in najbrže bi ogorčen protestiral proti vsakemu svojemu spomeniku, odobril bi pa literarno ustanovo.

Največji Cankarjev spomenik (Dalje na 2. str.)

LICENCE ZA VOZNIKE

COLUMBUS. — Nove licence za voznike avtomobilov (drivers licence) se ne bo začelo izdajati 1. sept., kakor je bilo prvotno določeno, temveč šele 10. septembra. V to svrhu bo treba imenovati okrog 800 pomožnih registrarjev, ki bodo ta dovoljenja izdajali. Po 1. oktobru, ko bodo zadevni zakon v veljavo, bodo morali imeti vsi avtomobilisti te licence, ki bodo po 40c.

KOMUNIST NE SME V AMERIKO

WASHINGTON. — Državni tajnik Hull je odločil, da angleški komunistični poslanec William Gallacher, ki je hotel obiskati svojo sestro, ne more priti v Združene države, ker je član stranke, ki propagira nasilno zrušenje obstoječe vlade.

IZROČITEV NAČELNIKA ČRNE LEGIJE

COLUMBUS. — Gov. Davey je včeraj podpisal ekstradicijske papirje, s katerimi je avtoriziral izročitev načelnika Črne legije Virgila H. Effingerja iz Lime, O., michiganskim oblastem. Detroitški pomočni šerif Alfred Farrell se je takoj nato odpeljal v Limo, da poišče Effingerja, ki se skriva nekeje že štiri dni. Effinger je obtožen kršitve zakona o kriminalnem sindikalizmu in posedanja bomb v zvezi s terorističnimi aktivnostmi Črne legije.

DOBER IZGOVOR

MILWAUKEE. — Ko so priveli pred sodnika Sama Strawitza, ki je bil obtožen, da je prehitro vozil z avtom, je izjavil, da je bil tega kriv "hay fever", ki ga je silil h kihanju, kihanje pa je povzročilo, da je vselej z nogo močnejše pritisnil na acelerator in avto je seveda hitreje drvel po cesti. "Takega izgovora pa res nisem še slišal", je izjavil sodnik. "Deset dolarjev globe..."

LISTNICA UREDNIŠTVA

Rev. M. Jager: Na vaš žolčljivi izpad proti nam v današnji izdaji "A. D." Vas želimo samo opozoriti, da ni naša krivda, da je iz Vašega dopisa v istem listu z dne 15. avg. zvenelo slabo prikrito veselje, da je v Italiji zmagal fašizem, dasi bi se morali zavedati, da se italijanskemu ljudstvu in našim zatiranim bratom v Primorju ne bi moglo goditi slabše absolutno pod nobenim drugim režimom, bil rdeč ali šekast! Kriva je Vaša lastna nerodnost! In še to: če vas res boli strahotno zatiranje našega primorskega življa od strani Mussolinijevega fašizma in če Vas res ne veseli, da davi Italijo in naše zaslužene rojake ta fašistični krivolok, zakaj ne protestirate tudi proti očitnemu zavezništvu Vatikana in Mussolinija? Zakaj ne zahtevate od Vatikana, naj vsaj z mezinem migne za zatiranje primorske katoličane, ki niti moliti več ne smejo v cerkvi v svojem materinskem jeziku? Vatikani bi lahko marsikaj storili, a ni doslej storil nič, razen da miži na oba očesa, če že direktno ne pomaga zatiralcu! In to niso izmišljotine, temveč trpka dejstva.

Pijan voznik obsojen

Prometni sodnik Copeland je včeraj obsodil Francis Metzlerja na 90 dni zapore in povrnitev sodnih stroškov, ker se je v pijanem stanju s svojim avtom zaletel v neki drug avto na W. 25. St. Policijske številke kažejo, da je bilo v Clevelandu od 1. januarja aretiranih skupaj 326 pijanih avtomobilistov, ki so povzročili nesreče, v katerih so izgubile življenje štiri osebe, petdeset pa je bilo ranjenih, dočim so bili v 265 slučajih samo avtomobili razbiti.

Preselitev

Helen's Dress Shoppe danes otvori nove prostore na 414 East 156 St.

Stari stranki ne pri- našata odprave zla

Tako pravi soc. kandidat Thomas, ki je prepričan, da nas ne bosta rešili nove ekonomske katastrofe ali zapleta v vojno.

CHATAUQUA, N. Y. — Socialistični predsedniški kandidat Norman Thomas je v svojem tujkajšnjem govoru kritiziral kandidate drugih strank, češ, da skrivajo svoje mnenje o najvažnejših problemih za raznimi frazami, da prikrivajo, kar v resnici verjamejo. Ameriški politik, pravi Thomas, samo kritizira nasprotno stranko in vedno nastrotuje nečrno, samo podira, gradi se mu pa ne ljubi. Posledica so kampanje, ki se tresejo od grmenja, ki ne prinašajo nobenega dežja. Toda krivi so volilci sami, da je tako. Čemu bi se politik trudil, da bi v resnici nekaj naredil, če volilci tega od njega ne zahtevajo?

"Socialisti skušamo izvršiti, kar zahtevamo od naših tekmecev. Mi analiziramo situacijo. Našli smo revščino sredi bogastva. Industrijsko okrevanje ni prineslo rešitve problema brezposelnosti in delavske mezde capljajo daleč zadaj za naraslimi industrijskimi profiti. Ničesar se ne predlaga pod kapitalističnim sistemom, kar bi moglo odvrniti novo ekonomsko katastrofo. Sistem, ki temelji na izkoriščanju delavstva in ki zahteva relativno pomanjkanje, tega ni zmožen, če je v popolnem nasprotju z zahtevami planirane produkcije izobilja, ki jo zahteva moderna strojna doba, ako hočemo, da bodo stroji postalci namesto prokletstva, blagoslov."

Stari stranki, pravi Thomas, nas ne bosta rešili nove ekonomske katastrofe ali zapleta v novo vojno, in oboje vodi v fašizem. Socializem ali fašizem? je glavno vprašanje v letošnjih volitvah. Socializem pomeni socialno zakonodajo, protekcijo civilnih svobodščin, program resnične nevtiralnosti, odklanjanje imperijalizma in razoroževanje. Socialisti zahtevajo revizijo ustave, da bo demokracija postala ustavna. Socialisti predlagajo spremembo ustave, da se bo volilo predsednika in podpredsednika direktno, in poenostavljen procesa amandiranja ustave. Socialisti zahtevajo uzakonitev amandamenta delavskih in farmerskih pravic, da bo kongres lahko sprejemal vse potrebne socialne in ekonomske zakone, ne da bi jih moglo vrhovno sodišče razveljavljati.

V svrhu dosege tega cilja urgira soc. stranka ustanavljanje združenj delavskih uni in industrijski podlagi in organiziranje stranke, ki bo zastopala koristi in težnje vseh delavcev, ročnih in možganskih, je izjavil Thomas. Socializem, pravi socialistični predsedniški kandidat, je edino upanje sveta za dosego izobilja, miru in prostosti.

Prevzeli mlekarno

Race in Sinovi so prevzeli dobro znano mlekarno Franka Dolšaka na 448 East 158 St., katero bodo vodili pod imenom Mayflower Dairy. Postrežbo jamčijo prvovrstno in se pripočajo občinstvo za obisk.

Balinarska tekma

Jutri popoldne se udeležijo ženski odsek SND na St. Clairju balinarske tekme v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd. in ne danes, kot je bilo v včerajšnjem poročilu.

Kampanja Cankarjeve ustanove

Sinoči se je vršila v S. N. D. na St. Clairju seja Cankarjeve ustanove in poročano je bilo, da kampanja za ustanovne člane in naročnike lepo napreduje. Sklenjeno je bilo, da se bo vršila kampanja za vpisovanje ustanovnih članov dva meseca, torej do zadnjega dne v oktobru. Po zaključku te kampanje bo sklican ustanovni občni zbor. Ker je torej samo dva meseca časa, da lahko postanete ustanovni člani Cankarjeve ustanove, je potrebno, da se vsi, društva in posamezniki, ki želite aktivno sodelovati pri tej izredno važni kulturni ustanovi našega naprednega življa, čim prej prijavite. Naše mnenje je, da ne bi smelo manjkati med ustanovnimi člani nobenega društva ali posameznega rojaka in rojakinje, ki se štejejo za napredne! Tu je prilika, da vsi pokažemo, da smo naprednjaki tudi po dejanju, ne samo na jeziku! Poslužimo se te prilike sto procentno. Pristopimo vsi k Cankarjevi ustanovi in pokažimo reakcijo, da smo še pri polni moči! In kdor je resničen naprednjak, se tudi ne bo obotavljal naročiti "Cankarjev glasnik".

DREISER ZA ROOSEVELTA

NEW YORK. — Theodore Dreiser, svetovno znani ameriški romanopisec, pravi, da je leta 1932 glasoval za komuniste, da pa bi letos gotovo oddal svoj glas za Roosevelta, ako bi smatral, da ima Landon kaj izgleda za zmago. Toda on tega ne verjame, češ, da je Wall Street preveč očitno za njim. O Rooseveltovi administraciji je dodal, da sicer ni šla dovolj daleč s svojimi reformami, da pa je Ameriki odprla oči, da je spoznala, da kjer lokalna vlada ni zmožna rešiti situacije, tam lahko pomaga osrednja vlada dežele. Vlada, pravi Dreiser, je podvzela važna javna dela, ki bi drugače nemara morala še dolgo čakati.

ETIJOPCI NAPADLI AD- DIS ABABO

RIM. — Uradno poročilo pravi, da je 12 tisoč etijopskih "banditov" v četrtek napadlo abesinsko glavno mesto Addis Ababo, toda so jih ital. čete po vročem boju odbile. Poročilo pravi, da je bilo pri tem ubitih 200 Etiopcev, dočim je bilo na italijanski strani ubitih 15 vojakov domačinov, okrog 40 pa ranjenih.

SKOK Z NEBOTIČNIKA

NEW YORK. — Včeraj je skočil s platforme v 83 nadstropju nebotičnika Empire State 23-letni Robert Francis Erskine iz Bronxville, N. Y. ter obležal razbit na uličnem pločniku.

Neuspešen policijski lov

Clevelandska policija je včeraj dve uri zaman lovila dva roparja, ki sta ustavila nekega avtomobilista na križišču E. 40. St. in Euclid Ave., ga zvezala z žico in mu vzela en dolar v gotovini, potem pa ga vrgla iz avta na E. 40 St., nakar sta se začela voziti po mestu in sta opravila celo vrsto ropov. Nazadnje sta pustila ukradeni avto na E. 21. cesti ter izginila.

Pikniki jutri

Pevski zbor Sloga priredi jutri piknik na Stuskovji farmi v Wickliffe, O., Hrvatski Narodni Dom pa na Pintarjevi farmi.

Sovjeti poslali zastopnika v Madrid

V Madrid je prispel prvi ruski diplomatski zastopnik izza carskih časov, kar se smatra za znak odkritih simpatij do ljudske vlade.

Italija je proglasila embargo na izvoz orožja v Španijo.

MADRID. — Sovjetska Rusija, ki je bila vsa leta svojega obstoja brez diplomatskega zastopnika v Madridu, je včeraj nedvoumno poudarila svoje prijateljstvo z madridsko ljudsko vlado, ko je v Madridu otvorila svoje poslaništvo. Med tem, ko poslaniki drugih držav čakajo na francoskih tleh izida krvave civilne vojne, je včeraj prispel v Madrid iz Švice Marcel Rosenberg, prvi sovjetski poslanik na Španskem. Vest o njegovem imenovanju za madridskega zastopnika sovjetske vlade je prišla v javnost šele potem, ko je prispel v Madrid. Sodi se, da bo njegova navzočnost velike moralne vrednosti za špansko ljudsko vlado v njenem boju proti fašističnim rebelom.

Včeraj je zopet plul nad Madridom neki rebelni bombni aeroplan, skušajoč bombardirati madridsko vojaško letališče in razsipati letake, ki pozivajo Madridčane k predaji, sicer da bodo rebeli iz zraka bombardirali mesto. Toda vlada dvomi, da bi se rebeli upali bombardirati obprto mesto, že zaradi slabega vtisa na svetovno javno mnenje. Vzlec temu pa je odredila vse potrebno za obrambo mesta pred napadom iz zraka in flotilja brzih lovskih letal je vedno pripravljena, da se vsak čas dvigne v zrak proti sovražniku. Prebivalstvu je bilo naročeno, da si ob prvem tuljenju sirene poišče zavetje pred bombami, obenem pa je bilo civilistom prepovedano streljati na rebelna letala.

RIM. — Mussolinijeva vlada je včeraj objavila dekret, ki prepoveduje izvoz vsakega orožja in municije ali drugega vojnega materiala v Španijo in španske kolonije. Prepoved stopi takoj v veljavo.

BIRIAPTOU, franc. - španska meja. — Španski fašistični poveljniki pred Irunom so včeraj začasno ustavili napade svoji čet na Irun, potem ko so vladne čete odbile celo vrsto rebelnih napadov ter prizadejale rebelom težke izgube. Nobenega dvoma ni, da so bili fašisti na tej fronti občutno tepeni. Njihova komanda je upala, da bo zlahka osvojila Irun še včeraj in izvajala kontrolo nad pokrajino med Irunom in San Sebastianom, a je doslej dosegla samo hude poraze, osvojile pa njene čete niso nič.

IRUN. — Pod okriljem noči so rebelne čete sinoči zopet začele z napadi na Irun, toda vsi napadi so bili odbiti. Vladne strojne puške in dinamične bombe asturskih rudarjev, ki pomagajo braniti mesto pred fašisti, so pokosile stotine napadalcev. Mnogo rebelov so bombe raztrgale na drobne koščke. Poročilo iz francoskih virov pravi, da je neki rebelni dezertar pripovedoval, da so morali njegovi tovariši izkopati dve ogromni jami, v kateri so potem zmetali mrtvece ter jih pokopali, in da so vladne strojne puške pokosile od 600 do 800 vojakov njegovega polka. Preko meje na francosko stran je pribežalo že mnogo rebelnih dezertarjev, med njimi tudi tujskih legionarjev iz Maroka, ki pripovedujejo, da so jih oficirji z revolverji gonili v napad na vladne postojanke in eden izmed njih, ki je pribežal preko meje v razcapani legionski uniformi, je dejal, da je bilo izmed 150 mož njegove kompanije 122 ubitih ali ranjenih. Vsi pa potrjujejo, da so rebeli pred Irunom zadnje dni utrpeli strahovite izgube.

(Mesto Irun, ki šteje deset tisoč prebivalcev, leži na severnih pobočjih Pirenejev, blizu francoske meje. Če bi se rebelom posrečilo zavzeti Irun, bi postal tudi gospodarji San Sebastiana ob Biskajskem zalivu, kar bi pomenilo zanje prost dostop do morja.)

V San Sebastian je prispelo šest vladnih letal, ki jih je prebivalstvo navdušeno pozdravilo. Kmalu nato so tri rebelna letala napadla z bombami tamošnje letališče, toda niso povzročila nobene škode.

Dve smrtni nesreči

Mary Jane Davenport z Briggs rd. je v četrtek zvečer izstopila iz avtobusa na Bellaire in Bosworth rd., stopila je okrog busa, da bi šla preko ceste in bila na mestu ubita, ko jo je treščil ob tla neki avtomobil, ki je prihajal z nasprotne strani, da voznik dekleta ni mogel videti. Ponesrečenka je bila stara šele 21 let. Pred domačo hišo na E. 82. cesti pa je bil ubit od avtomobila 6-letni Joseph Mannino, ki je skočil na cesto za žogo in planil naravnost pod avto. Voznika sta bila v obeh slučajih oproščena krivde. S tem je število letošnjih smrtnih prometnih nesreč v Clevelandu naraslo na 125.

Novi most izročen prometu

V sredo popoldne je bil svečano izročen prometni novi most, ki se spenja preko Rocky Riverja na Lorain ave. Novi most je bil zgrajen iz jekla in je najmodernejše konstrukcije. Zgrajen je bil pod vodstvom in nadzorstvom divizijskega inženjerja državnega cestnega departmanta rojaka Louisa Drašlerja, ki je dobil za svoje delo laskava priznanja.

Deček povojen

Devetletni Tom Cavelich z naslova 4015 St. Clair Ave. je v četrtek zvečer med igranjem planil na cesto in naravnost pod v zapadni smeri vozeči avtomobil, ki ga je zbil na tla in povozil. Dečku je pri tem nalomilo kosti v bokih in je bil prepeljan v St. Vincent Charity Hospital.

Obisk iz Kanade

V uredništvu se je oglasil Joe Laušin iz Hamiltona, Ontario, Kanada. Tukaj ostane do drugega tedna. Nastanjen je pri Tony Milavecu, 20660 Nauman Avenue.

Prestal operacijo

John Ferluga je srečno prestal operacijo in se bo v ponedeljek že vrnil iz bolnišnice na dom k družini na 1492 East 172 St., kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV P.T.G. & PUBL. CO.
VATRO J. GRILL, President
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811

Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev .....\$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
za 6 mesecev .....\$3.25; za 3 mesece \$1.60
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto \$4.50
za 6 mesecev .....\$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev .....\$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 28th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

OB ZAKLJUČKU TEDNA

Ko se je v torek vrnil iz Berlina mladi clevelandski črnski atlet Jesse Owens, ki je z olimpijskih tekem v Berlinu odnesel štiri sijajne zmage, s katerimi je pokazal Hitlerju, da je njegova teorija o "arijski superiornosti" od muh, ga je Cleveland navdušeno in s častjo sprejel. Po ulicah, koder se je pomikala avna povorka z Owensom, se je trlo ljudi, ki so zmagovitega črnca navdušeno pozdravljali. Seveda so imeli svoj dan tudi razni politiki, ki takih stvari nikdar ne pozabijo kapitalizirati zase, toda to ni bilo važno. Važno je bilo le to, da so Clevelandčani ob času, ko ves svet, neizvzemši Ameriko, še ječi pod kruto pezo rasnih diskriminacij, tako lepo pokazali, da odklanjajo rasne predsodke in rasno ozko-grudnost! Dejstvo, da je Owens črne polti, jih ni zanimalo. Kar jih je zanimalo, je bilo to, da je v Berlinu tako sijajno zastopal ameriško atletiko. Polt je pri sportu brez pomena — kar šteje, je zmoglost in pogum! Cleveland se je tega zavedal, zato je z iskrenim navdušenjem sprejel vračajočega se zmagovitega atleta, ga pozdravil kot dragega domačina ter s tem dokazal, da je resnično kozmopolitsko mesto, ki v tem pogledu lahko služi deželi in svetu za krasen vzgled!

Na Norveškem se je oglašil Leon Trocki ter obdolžil sovjetskega diktatorja Stalina, da je rusko ljudstvo "oropal sadov oktoberške revolucije" ter ustvaril v Rusiji nov razred birokratov. Tudi ga dolži, da skuša sistematično zadušiti v krvi vsako opozicijo. Stalinovci pa pravijo, da je Trocki navaden izdajalec in največji sovražnik sovjetske države. — Izgleda, da je vse skupaj sad starega boja med Trockijem in Stalinom za nadvlado. V tem boju je Stalin zmagal in Trockija to še zmerom boli. Kapitalizem se pa med tem tega boja veseli in ga po svojih najboljših močeh pomaga podžigati. Sodila bo pa zgodovina.

Sredi decembra bo moral Trocki zapustiti Norveško, peto deželo, v kateri je iskal zavetja, odkar ga je Stalin vrgel iz Rusije. Kam bo šel, ni še znano. Gotovo je le to, da se ga povsod branijo. Navsezadnje se bo moral nemara res preseliti v Malo Ameriko na Južnem tečaju, kakor mu svetuje J. W. Raper v "Pressu." Tam ga ne bo nihče preganjal in nihče se ga ne bo bal, ker tam sploh ni ljudi.

Republikanski predsedniški kandidat Landon, ki se mudi na kampanjski turi, skuša napraviti vtis, da je liberalen človek, da nima s fašistom Hearstom nobenih zvez in da bi bil imeniten gospodar, če bi prišel v Belo hišo. Ampak vse, kar smo doslej razbrali iz njegovih govorov, je to, da je stoprocentno za velekapitalizem, za neomejeno svobodo izkoriščanja malih po velikih, proti vsakemu zveznemu "vmešavanju", kakršnega je skušala izvajati Rooseveltova administracija s pokojno NRA in dolgo vrsto njenih "nezakonskih" otrok, za vladno "varčevanje", da bodo delavci bolj "pridni" in za kapitalistično reševanje brezposelnosti. Ker ima poleg tega kot kansaški governor slab delavski rekord in je pokazal, da zna "varčevati" na račun ljudske iz-

(Dalje v 6. koloni)

UREDNIKOVA POŠTA:

Uredništvo "Enakopravnosti" z veseljem priobča dopise naročnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali trditvami dopisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni.

Obisk v Clevelandu

Gowanda, N. Y.

Letos ima Cleveland res posebno privlačnost. Tam se vršijo različne konvencije in Velikojezerska razstava je tudi posebno zanimiva. Tudi jaz sem se podal v Cleveland 11. avgusta, da tam obiščem prijatelje in si ogledam razstavo. Za časa mojega bivanja v Clevelandu sem bil pri dobro znani rodbini Frank Strauss v Collinwoodu. Obiskal sem tudi Mr. in Mrs. Frank

Svetek. France je menda vedno dobro razpoložen ker se tako veselo smeje in zna svoje goste dobro zabavati. Obiskal sem tudi Mr. Plevnika v njegovih prostorih, on je pa bolj resen, menda z delom preobložen, drugače je jako prijazen.

Ogledal sem si tudi razstavo, je res veliko zanimivosti. Kdor si res hoče vso stvar dobro ogledati, mora imeti za to vsaj 4 dni časa.

Tudi Ljubljano sem obiskal, pa sem bil silno razočaran. No-

beden ni znal slovensko govoriti čeprav so bili oblečeni v narodni noši. Vprašal sem v slovenskem, nobenega odgovora nisem dobil, in še par vprašanj sem stavil in tudi nisem dobil odgovora. Menda so službeno obvezani, da ne smejo govoriti slovensko. — Drugače so pa Clevelandčani jako prijazni in potrpežljivi. Najlepša hvala vsem s katerimi sem bil skupaj, ker ste bili tako prijazni. Najlepša hvala Mr. in Mrs. Frank Strauss za vse.

Anton Rems

Katera bo angleška kraljica?

V zvezi s počitniškim potovanjem kralja Edvarda VIII. z jahto "Nahlin" in s pripravami za slavnost njegovega kronanja, se pojavljajo vnovič razne kombinacije o njegovih načrtih za poroko. Koliko stvarnega ozadja je na teh kombinacijah, ne more nihče povedati, vsekakor pa pravijo, da je zgodbo o kraljevi želji, da bi ostal večni samec, spravi v kraljevstvo bajk, kakor pogoste domneve, da je pred leti sklenil morgana-tičen zakon. Da mladi kralj nikakor ni sovražnik žensk, je najbolje razvidno iz tega, da je videti v njegovi družbi vedno najlepše in najlepše ženske aristokratke, znane umetnice, prominentne Američanke. Med njimi pa je komaj kakšna takšna, ki bi prišla kot njegova bodoča žena v poštev. Tradicija predpisuje kralju, da si izbere nevesto iz lastnega stanu. Zato prihajajo v poštev le princeze iz priznanih vladarskih družin. Včasih so govorili, da se razumeta zelo dobro s princezo Ingrido, sedanjio dansko prestolonaslednico, in to zvezo je baje zelo podpiral kraljev stric, vojvoda Connaughtski. Toda to se zveze ni prišlo, na črt starega vojvode je padel s poroko princeze Ingrid v vodo. Zakaj prav za prav, tega niso mogli nikoli dobro ugotoviti. Ljudje, ki so govorili, da so dobro informirani, so pripovedali, da je baš tisti čas neka Američanka križala pota tedanjega princa Waleskega.

Danes imajo izdelovalci domne, kakor rečeno, spet visoko konjunkturo. Pomorsko potovanje mladega kralja in potovanja evropskih princes v Anglijo jim dajejo gradiva za te domneve. V zvezi z ženskami, ki potujejo z njim na jahti "Nahlin", bi kakšne domneve te vrste prav za prav ne more nastati. Iz objavljenega seznama potnikov na ladji, je razvidno, da pripadajo kraljevi družbi sicer tri znane krasotice londonske družbe, toda te so vse poročene s kraljevimi osebnimi prijatelji in vrstniki, ki tudi potujejo na jahti. To so lady Diana Duff-Cooper, žena vojnega ministra, lady Louis Mountbatten, žena kraljevega sorodnika, in lady Brownlow, katere sinu je bil kralj baš te dni za krstnega botra. Prvoslednica mize je vsekakor najstarejša dama — izmed družbe, lady Cunardova, vdova ustanoviteljica znane broderske družbe.

Preden se je družba odpravila na potovanje, so domnevali, da bo lady Cunardovo spremljala še neka mlada dama, in ta naj bi bila po vsej verjetnosti princesa Katarina Grška, sestra grškega kralja, ki je bila pravkar prispela v London in jo je sprejela kraljica-mati Mary. Sedaj vemo, da te visoke mlade dame ni na krovu, vendar pa smatrajo, da ima ta največ šans, da postane angleška kraljica. Razen hčere bivšega nemškega prestolonaslednika, princeze Cecilije, je edina nekatoliška prin-

cesa Evrope, ki prihaja v poštev za ožjo izbero. Baje bi bila tudi želja kraljica Mary, da bi se bodoča angleška kraljica imenovala Katarina. Toda kralj molči in to, da princeze ni na krovu, bi moralo govorice ustaviti. V resnici pa jih še neti vest, da se namerava angleški kralj sestati med potovanjem nekje ob grški obali z grškim kraljem. Zato, da ga bo samo pozdravil, ali zato, da ga bo zaprosil za roko njegove 23-letne, dražestne sestre?

Tako ugibajo na Angleškem in upajo, da bo čez govorice in čakanja kmalu minul in da bo grška princesa, ki jo pozna v Londonu še iz prejšnjih let, v resnici poleg Edvarda VIII. klečala pred altarjem in prejela krono ter blagoslov iz rok Kozma Cantuarja, canterburyskega nadškofa.

Ostavljeni v večnem ledu

Poleti 1934. se je odpravila danska ekspedicija pod vodstvom kapitana Vestmarja in znanega učenjaka dr. Laueja Kocha na vzhodni Groenland, ki bi raziskala tamkajšnje precej neznane razmere. Ko se je parnik te ekspedicije vrnil z zelo lepimi znanstvenimi uspehi na Dansko, o čemer smo tudi mi svoječasnno poročali, je javnost zvedela, da so bili tri eskimske lovce po rodu Nanokovcev ostavili v zimi groenlandskega vzhoda. Šele naslednje poletje so šli ponje.

Ta stvar zbujala sedaj v danski javnosti veliko pozornost. Trojica Eskimov namreč trdi, da so bili proti vsem pravilom ostavljeni na vzhodnem Groenlandu in da se morajo zahvaliti samo ugodnemu naključju, da so ostali sploh živi. Od družbe, ki je bila organizirala ekspedicijo, zahtevajo odškodnino za vse muke in pomanjkanje, ki so ga pretrpeli v pofarni zimi. Med tem časom se je vrnil dr. Koch z nove ekspedicije na Island in objavlja v svojem imenu in imenu kapitana Vestmarja v listih izjavo, iz katere naj bi bilo razvidno, da ljudi ne zadeva nobena krivda za ta dogodek, ki bi lahko zahteval tri človeška življenja.

Poletje 1934 je bilo izredno neugodno, deževalo in meglično se je neprestano računati je bilo z zgodnjo zimo. Ekspedicija se je bila razdelila v več skupin, ki so v raznih postajah raziskovalne razmere okrog Scorebyevega sunda in Sunda Franca Jožefa. Še bolj na sever so se bili odpravili trije eskimski lovci na lov. Sredi avgusta je kapitan izjavil dr. Kochu, da morajo odpluti bolj na jug, ker obstoji drugače nevarnost, da jih ujame polarna zima in jih zapre v svoje ledovje. Mogoče bi bilo, da bi tedaj prodrli z ladjo bolj na sever in bi potem trojico eskimskih lovcev spravili z letalom na krov, toda v tem primeru bi bilo računati s tem, da jim bo led zapri pot naprej, morali bi tam prezimiti in, kar je še hujše, morali bi ostati na cedilu razne znanstvene

skupine, ki so čakale, da pride ladja ponje in ki niso bile opremljene za prezimovanje.

Koch izjavlja nadalje, da bi ne hotel doživeti javnega ogorčenja, če bi rešili tedaj prvenstveno lovce, a bi nekateri znanstveniki izgubili življenje. Danski listi ne pristavljajo k tem izjavam nobenega komentarja, čakajo pa kakor vsa javnost z napetostjo, kako bo odločilo sodišče.

POŠTENNA BESEDA O ZADEVI CANKARJEVE SOHE

(Dalje iz 1. str.)

so njegova dela. Dokler žive ta dela, bo živel tudi spomin na Cankarja. In ta njegova dela so najboljša pričja, da je bil Ivan Cankar največji zagovornik socialne pravičnosti in svobode uma — obenem je pa bil najostrejši bičar klerikalne hinvseine. Klerikaica še danes zapeče v dno bitja, ko odpre Cankarjeve knjige in trebi obžgoče Cankarjeve satire o trebuhastih fajmoštrih in klerikalnih pustolovstvih.

Napredni življenj v Clevelandu je nameril korak za starokraj-ski socialisti in sklenil, da ustanovi v spomin na Cankarja revijo, ki bo nosila njegovo ime. Dober sklep! Da je ta sklep dober in nekaj pomeni, dokazuje — dva klerikalna napada nanj. Dva izrodka moronskih možganov sta bila obelodanjena v clevelandskem in čikaškem klerikalnem trobilu. To je naj-lušči dokaz, da je taka revija potrebna in za prijatelje Cankarja pomeni več kakor tisoč bronastih likov Cankarjevega ob-raza!

Naši klerikalci, katere je — če jih pogledamo z njihove strani — Bog "štrfal" z neskončno zabitostjo, bodo zdaj skrbeli da bo spočeta clevelandska revija — čim prej porojena in da bo živela, dokler bo živel spomin na Cankarja!

Uredništvo te revije, v čigavih krahah bo, bo moralo skrbeti, da bodo iz te revije sleherni mesec zvenele žive besede Cankarjeve — najostrejšje pisice, ki jih je veliki Cankar izstrelil na klerikalne hinavce svoje dobe in vseh bodočih dob. Teh ostrih pisic je toliko, da se lahko vrste v vsaki številki "Cankarjevega glasnika" skozi petdeset let! Po ena Cankarjeva pisica na prvi strani bo več zalegla kakor deset uvodnikov!

Poziv Cankarjeve ustanove na naše zavezane delavce v Ameriki ne bo ostal brez odziva. Kapital in naročniki pridejo. Mor-da ne brez truda in agitacije, toda pridejo. Da pridejo — bodo skrbeli predvsem naši klerikalci, ki so že začeli strašiti in lagati. Klerikaici se bi polastili mrtvega Cankarja in celo v oltar bi ga postavili in razglasili za svetnika — ampak njegove žive besede se boje.

Mi, ki ljubimo Cankarja, bomo pa poskrbeli, da jih bodo žive Cankarjeve besede neusmiljeno tople in bičale in bičale, tople in bičale še dolgo, dolgo...

SKRAT

"Tako, vi bi se torej radi poročili z mojo hčerko?" je nagovoril bogat trgovec mladega snubca. "Ali bi mi radi vzeli vso tolažbo za stara leta?"

"Tisto pa že ne!" je vneto odgovoril snubec. "Petdeset tisoč dolarjev si lahko obdržite v ta namen."

Obtoženec je nezaupljivo ogledoval porotnike, med katerimi je bilo polovico žensk. "Kaj me ne bi mogla soditi porota, v kateri bi ne bilo žensk?" je vprašal sodnika.

"Zdaj je že prepozno!" je odvrnil sodnik; "porotniki so že zapriseženi."

Nakar je obtoženec težko vzdihnil:

"Potem se pa podam in priznam, da sem kriv! Škoda poskušati potegniti popolnoma neznanke ženske, ki mi niti moja žena več nič ne verjame!"

V banko je prišel neki možak in izjavil, da bi rad navezal poslovne stike z banko. "Koliko pa mislite vložiti?" ga je vprašal blagajnik, misleč, da je mož prinesel denar. "Nič," se je odrezal možak, "temveč bi rad, da bi mi vi dali petdeset dolarjev, ki jih slučajno potrebujem."

Doročaja: "Čuješ, kaj pa je povedal astrolog Mabeli, ko ga je vprašala kdaj se je najbolje omožiti?"

Helena: "Pogledal jo je v obraz, potem ji pa svetoval, naj se oklene prvega ženina, ki bo potikal na njena vrata."

KAZNI ZA LJUDI BREZ IMENA

Vsak Turek bi si bil moral po zakonu, ki je izšel pred pol leta, do 2. t. m. omisliti priimek. Dolej na Turškem priimkov niso poznali, ljudje so imeli samo rojstno ime in so si dodajali še ime svojih očetov. Po uradnih so imeli sezname, ki so vsebovali imena, ki bi si jih vsak lahko izbral kot priimek.

Tisti, ki tega niso storili do 2. t. m., se sedaj obetno kaznujejo, kajti turška vlada v teh pogledih ne pozna šale. Razen tega dobe grešniki po sili priimke, ki jim jih določajo oblasti same. Število kaznovancev pojde, kakor poročajo iz Carigrada, v tisoče, ker se je posebno podeželjsko ljudstvo trdovratno upiralo novi reformi.

Zanimivo je, da so si mnogi Turki izbrali tuje priimke, posebno nemške, tako da bo v bodoče mnogo državljanov iz dežele polmeseca, ki se bodo ponašali z imeni, kakor Mayer, Bayer itd.

Mesto Saint Jean ob obali Rokavskega preliva bi se lahko imenovalo "mesto nesmrtnikov." Že petnajst let ni tam nihče umrl. Mesto šteje 2000 prebivalcev, med njimi jih je 96, ki štejejo nad 90 let, 120 pa jih šteje 80 do 90 let.

Kakor je podoba, je usoda meščanom Saint Jeana še posebno naklonjena, kajti celo med svetovno vojno ni bilo moza iz tega mesta, ki bi bil na fronti padel, vsi so se vrnili živi in zdravi domov. Se bolj čudna pa je stvar, če beremo, da je bilo v zadnjih petnajstih letih tu pet samomorilnih poskusov, ki so se vsi izjalovili.

Ob prelomu dveh dob

Za izboljšanje položaja množice so resnično doseči korenite reforme, na tere prej sploh ni bilo mogoče misliti. Vestnim političnim varstvom se strokovne organizacije zopet zbujaajo iz mrtvila, v tere jih je bil organizirani kapitalizem gнал.

Sele sedaj se usposobljavajo, da do-jo široke množice delojemalec ter posu-jo prvorazredna sila, glavni stebel za daljnji politični, socialni in gospodarski predek.

Ali s tem se ni izčrpan pomen pri-socialističnih strank do merodajnega v vladi v razvitih kapitalističnih drž-Čimprej se mora ta izprememba opaziti di v vsem gospodarskem sistemu.

Predstavniki kapitalizma so skušali šiti krizo na svoj način. Zmanjševali so izvodnjo, zmanjševali plače in dnino, stvarjali so nezaposlenost in bedo, družbo v polom in k splošnemu uporu, leli so dobiti poceni blago, da bi si osvo-tuji trg. Ker so vse države delale tako, postajala beda splošna in tudi zunanji so vse izgubile in ga tudi nikdo ni do-lol.

Sedaj je nastala najprej izprememba načinu boja z gospodarsko krizo.

Uničeno nakupno silo množice je zvišati z zaposlitvijo nezaposlenih pri-nih delih, s skrajšanjem delovnega časa, zvišanjem mezd, z odtegnitvijo otrok staršev iz gospodarskega procesa, pod merodajnim vplivom socialistov so po tej poti odločno. Toda, ali more la imeti uspeh, če gospodarstvo ostane izi-no v oblasti privatnih kapitalistov.

Predstavniki kapitalističnih ustanov izračunali, da bi se jim s skrajšanjem lovnega časa, z dovoljevanjem štiri-dnevnega plačanega dopusta letno, z na-ščenjem novih delavcev in splošnim n-jem plač, povečali dosedajni izdatki na-lavce za 30 odstotkov. V krizi se ni do-velikim zaslužkom, zato to novo brn-je more pasti na dobiček. Morale bi se ene blagu. Velike kartelirane industri-je to lahko storile. Industrije, ki imajo konkurenco, pa tega ne bi mogle storiti, totako ne morejo dvigniti cen industri-jdelajo za izvoz, ker jim konkurira bla-dežel, kjer so nizke meзде in dolg del-čas.

Te težkoče je francoska vlada mla-la. Obvezala se je, da bo ščitila doma-pred navalom inozemskega cenega bla-gajala materijalno podporo industrij,da bodo prizadete z novimi socialistimi re-formami. Toda ta podpora mora biti vena-kontrola vlade in delavcev nad proizvo-iz, in potem kontrola rentabilnosti dela v-sansternih industrijah. Ta kontrola bi imenamen, da otvori nove vire davčnih po-kov za ogromno povečane državne po- Po industrijah z velikim zaslužkom ra-ajo podpirati industrije z majhnim-sluzkom. To državno posredovanje o-družabne produkcije med kapitalisti in-lavci ter delitvi skupnega dobička med-pinami kapitalistov pomeni veliko ga-darsko dejstvo, veliki začetek likvidacij-selbnega kapitalizma.

Država bo zagospodarila z velikimi-ditnimi ustanovami. Država bo zagospo-rila najprej v vojni industriji, potem v-metni, z monopolizacijo v veliki indu- itd.

Država bo postopoma razvijala na-črtno gospodarstvo stapljajoč jo v-matično celoto socializovanega dela in-vatnega dela. Vso to izpremembo za-nemiljiva notranja nužnost.

(Dalje prihodnjič)

(Dalje iz 1. kolone)

obrazbe in revščine, si lahko ustvaril precej jasno sliko, kakšen predsednik bil.

Papež Pij XI. je zbolel; noge so začele odpovedovati službo. Novogotni nič, ker je mož že star 79 let in je njegov brata Ferma eno leto smrtjo napadla enaka bolezen. Toda la vest o bolezni starčka na Petrov prestolu z veliko ihto ter zatrobila v svet: Poglejte, ljudje krščanski, kaj skrbelo reveža zaradi Španije, kjer čitovolavi uganjajo take grozovitosti nesposliti, da je zbolel! — Človeka ka, da bi rekel, da bi klerikalno gando najbrž silno radostilo, če bi se pež te dni za zmerom stegnili. Potem zakričala: Španski rdeči tolovaji so rili sv. očeta! In milijone ljudi bi verjelo. Zato želimo papežu Piju XI. bi kmalu okreval in zdrav in čil do-še mnogo obletnic svojega rojstva!

INTER-LODGE DAY AT EXPO THURSDAY EVE

on GAY WAY

- Visitors Swarm Ole' Town
- Joey Kuhel-Huey Long
- A Lot Of Stuff That's New

CLEARING UP THIS litter before me with rows and rows of names visiting this convention city— From Detroit, Mrs. Rose Petoklep and son Joe, from Sault Ste Marie, Mich., Mrs. Peter Yukich, Mrs. Pat Balich, Detroit; Mrs. Angela Blatnik and daughter Rose, Duluth, Minn.— Mr. and Mrs. Joseph Baloh, Yukon, Pa., Mrs. Mary Fink, Turtle Creek, Pa.; Mrs. Margaret Shelko, daughter Margaret and John Kapla, Hibbing, Minn.; Joseph Zlogar, President of SSCU Cardinals, Struthers, O.; Joseph Andolsek, Brooklyn, N. Y.; Mathew Truden and wife on two week visit with brother Frank—

Vacationing In Other Spots

A. J. TERBOVEC, editor of Nova Doba attending convention of National Fraternal Congress in New York City— Janko N. Rogelj in Ely, Minn.— Frank Opaskar attorney, vacationing— Pepi Milavec and Jennie Zwalsh, New York City— Andrew Gerl, Jr., owner of Bliss Coal Co., in Charleston, W. Va.—

Mrs. Marie Podpadek and daughter Victoria, 1071 East 141 street have just returned after a ten-day vacation. They were in Collander, Canada where they saw the quins and from there went to Montreal— Mrs. Fanny Bacar, and Mrs. Edward Kromar, 665 East 160 street are visiting in Detroit with Mr. and Mrs. Jack Kochevar.

A Slovene miss, Mary Jean Hrvatin of Forest City, Pa., is a stewardess on the American Air Lines— She is a graduate nurse, is 5 feet, 1 inch tall and weighs 102 pounds. Her hair is light brown and her eyes grayish blue—

Stork Does Not Vacation These Days

ADD BIRTHS: Mr. and Mrs. Jerry Kravos, 712 East 157 street, boy; Mr. and Mrs. Joseph Janecik, 1043 East 76 street, boy, the twelfth in family— Mr. and Mrs. Victor Turk, 497 East 147 street, daughter first— Mr. and Mrs. Frank Demshar, Jr., 1750 Denison avenue, son, firstborn— Mr. and Mrs. Frank Zakrajsek, 1083 Addison road, daughter— Mr. and Mrs. Altman, daughter— Mr. and Mrs. Michael Cerne, Lorain, son— Mr. and Mrs. Nick Secolic, 1007 East 76 street, son, first born— Mr. and Mrs. Fred Kochevar, 18810 Arrowhead avenue, son, first born—

A surprise birthday party was given Sunday in honor of the Emanon Club chairman, Earl Bowen at his home in Wickliffe. About 15 couples attended and enjoyed themselves with baseball and weiner roast— A stag birthday party was thrown this week for John Pristov, former I-L secretary, veteran with the Orels and formerly sports editor of this sheet— it took his friends several years to discover the date of his birth—

Joey Kuhel And Other Things New

JOEY KUHEL, Washington first sacker is renting the same apartment occupied in Washington by Huey Long— Balkan Mountain Men, famed tamburica outfit that broadcast regularly over the NBC are operating a night club in New York— their tenor is now a Cleveland resident appearing with the Jorgovan singers— Maksimovich Brothers of Belgrade will give a concert for the Yugoslav University Club at the St. Clair National Home, September 23— they entertained for a private gathering Thursday evening— and a certain miss will soon be sailing to Europe, Ljubljana especially, because of one who's there—

Trivia, Gathered In All Corners

KAY WHITNEY, fresh from New York and now at the Avalon Club is the former Mitzi Grdina— she is headed for Hollywood— publicity for I-L Day at Expo Thursday clicking in all papers— best kites in city playgrounds were constructed by the following: Joseph Zupancic, Jim Okorn and Adolph Zupancic, Hodge School and Mike Filipovic, Memorial School— Justine Zevnik, 1554 East 55 street is home from the hospital— Rose Kranz is recovering at home from automobile injuries— Frank Zakrajsek, undertaker will build elaborate chapel on St. Clair avenue, between East 60 and 61— completion expected by January 1—

Pennsy SNPJ Labor Day Activities Expected To Draw Many Clevelanders

The three SNPJ Federations of Western Penna. are planning a number of activities over the Labor Day week-end in which many members of Cleveland's SNPJ lodges will be interested. Saturday evening, Sept. 5, a general welcoming dance will be staged in the Slovene Hall at 57th and Butler Sts. in Pittsburgh. A free dinner will be served to all out of state visitors that night.

Sunday, Sept. 6, all activities will continue at the Jones Pleasure Grds. in Universal, Pa. On the athletic field all-star softball teams from the Midwest, the Cleveland and Pennsy sections will compete for national SNPJ honors. The first game will get under way at 11 a. m. Field events will be held before the final and championship game at 2:30 p. m. At 4 p. m. a speakers' program will be presented. From 5 p. m. and continuing until the a. m. hours, the dancing program will begin

at the Grounds' outdoor pavilion. Monday, Sept. 7, a national athletic conference will be held in the Slovene Hall in Pittsburgh at 9 a. m. The session will be in charge of Vincent Cankar, John E. Lokar, Oscar Godina, Louis Kosela and Adolph Yersin, who comprise the national SNPJ athletic board.

The executive committee in charge of the affair include Chairman Henry Previc, Anton Rednak, vice-chairman, Sec'y Henry Lamuth and Louis Kosela, treasurer.

All Clevelanders making the trip should write in advance to Henry Previc or Max Kumer (address Universal, Pa.) for overnight reservations.

The Cleveland contingent will leave the Pennsylvania RR station at 55th and Euclid at 8 p. m. Sunday, September 5. The round trip fare costs \$4. Reservations are taken at the Enakopravnost offices, John Tauchar, St. Clair National Home, Jos. Terbizan, 14707 Hale avenue or John Lokar, 1097 East 169 street.

MEET ME AT BIRK'S

Where good friends meet
Fine Liquors, Wines, Beer, Mixed Drinks and Sandwiches

BIRK'S CAFE

6220 St. Clair Ave.
West of the St. Clair Bath House

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
HENDERSON 5811

ENGLISH SECTION

FRANK SODNIKAR, Editor

Carries All Official News of
Inter-Lodge League

AUGUST 29, 1936

Slovene Tavern Enlarged To Accommodate Crowds; Day Takes On National Aspect

The Inter-Lodge Day at the Great Lakes Exposition Thursday evening, September 3 may prove to be one of the biggest successes of any nationality sponsored program there this summer, indications showed today.

The rich and varied program which will be presented from the International Circle, Streets of the World, at 8 p. m. should attract several thousand people. The Slovene Tavern in the Streets of the World, where the Inter-Lodge fans will celebrate after the program, is being enlarged this week. The entire program will be carried through an amplifying system so that it will be heard clearly all around the circle.

That the program will be very good may be judged by the offer made by Exposition officials to have the League present the program from the gorgeous Marine Theatre or the large Band Shell. Feeling itself a nationality group, the League chose the International Circle. This will be the only program presented there this summer which will be handled and presented by the younger set of a foreign group.

The Inter-Lodge Day took on a national aspect this week when fraternal papers throughout the country gave it important space in their publications. SSPZ Napredok, KSKJ Our Page, SSCU New Era, SNPJ Prosveta, CFU Zajednicar, SDZ News and the Serbian Srbobran have all given it wide publicity.

Louis Belle

The program will begin at 8 p. m. Passing before the foot-lights of International Circle will be such notable acts as: KSKJ St. Josephs band, Frankie Jankovich's Trio, Johnny Pecan's orchestra, the Germ Brothers and the International Revue Slovene Dancers, the Zarja Male Quartet, the Vadal Quartet, Beanie Modic in an exhibition comic wrestling bout with an unseen opponent, the Simms Brothers, Frankie and Eddie in an exhibition boxing act, Mary Radlick in English songs, Darinka in Serbian songs, Anna Jesenko, Marge Zakelj and Julie Demshar, representing the West Side with their accordion and song act.

Doris Poznanovich, Elaine Matie, Ann Vogel and Jane Shoemaker, Colette School dancers who have been appearing at the Variety Theatre.

Word is expected Sunday morning about the appearance of Ann Govednik, Olympic swimmer who is returning to this country today.

The program is expected to draw several thousand. Tickets specially reduced for the affair, are selling for 50 cents. They admit one to the Exposition and to the Streets of the World, which usually costs 75 cents. They are on sale at the Enakopravnost offices, Mihaljevic Bros., 6031 St. Clair avenue and John Rozance, 15721 Waterloo road.

Past Inter-Lodge affairs have demonstrated the drawing power of the League. This will be no exception. Do not be one of those who in past affairs came too late and had to be refused admission. No one claims that the crowd at the Exposition date will be so large that admission to more will be refused, but the reduced price tickets are going fast. Get yours early, and bear in mind that next Thursday is Inter-Lodge Day at the Exposition.

To reach the Streets of the World, without going through the entire exposition go north on East 9th, turn east at the New Boulevard and go towards the "Sunrise Beer" sign. Use the entrance at the extreme end of the Exposition.

Slovene Day At Cedar Point Tomorrow Will Have Many Varied Features

Tomorrow morning the C & B Steamer Goodtime will leave its dock at the foot of East 9 street with a capacity crowd of Slovene members of the Cleveland colony for an all-day outing at Cedar Point. This outing is being sponsored by the South End Improvement League and the Orels Club in the interest of joining our people, young and old, from all sections of the city in a spirit of friendliness and enjoyment in surroundings that will prove most pleasant and worth-while.

In conjunction with this excursion, the committee has arranged a popularity contest the winner of which will be some young "slovenka." The prize will be a round-trip expense paid excursion to Washington, D. C. for the Presidential Inauguration in January. The runner-up in this contest will also be awarded either a cash prize or a round trip to Niagara Falls. Both prizes are well-worth considering and the twelve candidates for the "pop" crown realize it judging from the vigor that they are displaying in soliciting votes. By the way, the winner will be decided by the highest number of votes cast in the contest by holders of the adult round-trip tickets which for \$1.00 provide the transportation as well as ten (10) votes for the most popular candidate. The children's round-trip fare (not eligible to vote) is Fifty cents for youngsters under twelve years of age.

The program committee has also arranged numerous and entertaining features to fill the day with plenty of amusement and fun for the youngest and oldest members of the Slovene contingent. Among the contests is one arranged especially for our accordion players. A prize will be awarded to the winner of the contest who will be selected by the audience. Come on all you push-pullers—swing in to this contest and do your stuff—and may the best man (or girl) win.

The program includes a softball game during the afternoon. The "Rivals" will be the married men against the single men. The issue to be decided is: Can the single men play baseball better than the married men. If you want to witness the answer, our advice is be there.

The management of Cedar Point has reserved one hour for free dancing in the spacious dance hall on the park premises between 1 and 2 o'clock in the afternoon. The privilege will be especially extended to those who are in "the party." Among other things such recreation as skating in the world's finest roller rink and swimming at the finest bathing beach on the Great Lakes is available to those who are interested.

The return-trip from the Point promises to be "the tops" for the program committee has arranged an unique schedule of games, races, contests and what have you. Among other things the feature of the evening will be the much touted "fan dance," promising to out-do the original, Sally Rand. For further details—join us on the Goodtime that evening.

Don't wait too long for your tickets—step right into line at the following locations: Mlakar's Confectionery, 4611 West 130th St., Gornik's Haberdashery, 6217 St. Clair avenue; Makovec's Confectionery, 6415 St. Clair avenue; Treck's Confectionery, 15508 Holmes avenue; The Krichman and Perusek Co. store, 15428 Waterloo road; Ferfolia's Parlors, 3515 East 81 street; the Slovene National Home, 3563 East 80 street and from members of both the South End Improvement League and Orels.

For the Committee,
Vic Karlinger

SSCU Bowling League

The Cleveland SSCU Bowling league will start its season September 27, it was announced this week. All SSCU members in Cleveland and vicinity are invited to join the league, by registering with the lodge secretaries.

Lawn Card Party

A lawn card party for Adria will be given tomorrow afternoon at 2 o'clock at the Koric home, 20927 East Miller avenue. Admission will be 25 cents. Refreshments will be served and prizes given away.

Pioneers Play Today

CFU Pioneers of the Inter-Lodge League traveled to Pittsburgh this morning to engage the Etna, Pa., CFU baseball team in a battle as a feature of Croatian Day which is being held at Kennywood Park in Pittsburgh. The game is a grudge battle dating back to 1931 when the Etna team engaged the Pioneers at Gordon park and lost 11 to 0, in which game Makovec, then a great softball pitcher, hung up the record of striking out 26 men out of a possible 27.

Learn Boxing

Boxing lessons will be given boys free of charge at the St. Clair Bath House. Lessons will be given every afternoon and evening, except Saturday. Louis DeArco is instructor.

R. Lisch's Brother Dies

Rudolph Lisch's younger brother died suddenly last week in West Frankfort, Ill. Rudy is vice-president of the SSPZ and an active Spartan.

Orels Beat SNPJ's Pioneers Rained Out

Lacking their pitcher, Ed Zaletal who is seriously hurt in the hospital, the SNPJ Federations did not put up much of a battle against the Orels Wednesday and lost 8 to 1. They were able to garner only four hits off the deliveries of Orazem, the Orel pitcher, and three of these were made by Skully third baseman for the Feds who hit a home run, a double and a single.

A big first inning in which the Orel made four hits and scored three runs was duplicated in the fifth when three runs were scored on two hits; two more were scored in the sixth. Ernie Zupancic had a double and a single out of three trips to the plate. Locker had two singles out of three. Podnar, playing short for the SNPJ's was the only other Fed man to get a hit, a single.

Last night's game between the Orels and Pioneers went four innings, with the Orel trailing seven to one. Rain prevented the completion of the required five innings.

There will be no games next week, because the Pioneers, Orels and SNPJ's who will figure in the play-offs are all traveling to other towns to play ball.

Here Comes The

Among the great marriages announced this are: Katherine Lebar, 2011 Clair avenue and Victor O'bi; Sophie Dular, 7023 St. avenue and Joseph M. 7536 Star avenue; Ludwig and Frances Smolinski; German, daughter of Mr. Mrs. Anton Jerman, 680 160 street and Joseph Var; Rudolph Strnad and Ces Sirk; John Maizel, Norwood road and Norwood road and Bobish, 1248 East 61 John Lavrich, 15717 road and Angela Gole, of Mr. and Mrs. Adolph 14614 Sylvia avenue; Dr. Am. Posch, 773 Springfield and Dr. Ray M. Springfield, Ohio.

Engagements Announced

Engagements announced this week:

Theresa Bals, daughter of Mr. and Mrs. Frank Bals, 15401 Lucknow avenue to William Zupac, 15810 Trafalgar avenue; Eleanor Kastelic, daughter of Mr. and Mrs. John Kastelic, 383 East 152 street to Guy F. Weimer, 386 East 149 street; Anna Fertak, daughter of Mr. and Mrs. John Fertak, 1233 Norwood road to Frank Skolar, 1219 East 169 street; Bertha Tekavec, daughter of Mr. and Mrs. Tekavec to Joseph Gabriel, 1210 East 60 street.

You, Too, Hate Politics?

Vatro J. Grill, Editor of "Progress" Discusses Presidential Campaign

I hate politics. I hate it, because it disturbs the peace of my mind and forces me to think of things that I want to forget. I hate it, because it keeps nagging me, pursuing me, nagging me a peaceful moment in the daytime and following me to my bed. I hate it, because it is perpetually reminding me of a grand place this world of ours could be if the human race had the capacity to live freely, like the birds in the sky, beautifully, like the flowers in the meadow. I hate it, I love life, and all that goes with it. I want to be free, to be happy. Life is so short and sweet! Why shouldn't I joy it, why shouldn't I glory in it—live it, fully, unreservedly, empty the cup it is offering to its last blissful drop? Yes, life. That's why I hate politics, that's why I want to forget it. But, can I? Is it possible—is it advisable?

You and I have heard it, probably you have said it, without giving it a second thought, namely, I wish I could wish the day were here so that you and I would be forever of the necessity of giving one single solitary thought to disturbing, unpleasant business of politics, so both of us really devote ourselves to the grand business of living. But ever the future may hold in store for generations that come, today the prospects are, to say the least, rather dim. The more we try to deceive ourselves in regard to the future the dimmer grows the light of Millenium, the faster it away from us.

That's why I can't see how any body of mature persons together for the promotion of a better life can pretend to this age, it is advisable to ignore things political. For we like it or not, our lives are, in the final analysis, daily ed by words and deeds of men occupying places of power.

Of course, a man may follow the proverbial ostrich, and stick his head in the sand. People were known to that. Sometimes they got away with it, most of the time they didn't. It happened that those passing by thought they need them. This is one of the reasons why St. Peter at intervals is bothered by people, knocking rather prematurely the heavenly portals, carrying their heads in their hands on their shoulders. It is dangerous, this ostrich game. An entire nation plays it all kinds of things may happen often do happen, such as mass-unemployment, mass-misery, finally, mass-murder, also known as war.

Just now, the danger of another world-conflagration is dangerously near for comfort, whether we like it or not. Somebody were to ask you tomorrow morning how you like to go to war, no doubt you most emphatically say, No, it wouldn't do you a bit of good unless you took the trouble to prepare for just such an emergency with a lot of other who are of the same mind, so that you could collectively be the men in places of power as to what you think about the war. In other words, you'd have to be organized politically.

But there are other things just as important that you should know what is happening around me. Fake-Messiahism, roaming the land, talking to millions, promising them the stars and the sun from high heaven, if they will but follow them. This man Coughlin, for instance, masquerading a second Christ, and busily sowing the seeds of hatred and tolerance, what shall I make of him? He is a fascist, he ever was one. He believes in organization—he doesn't politics is dull. He and his kind don't pretend that nothing is happening. They know that things are happening, they know that things are at it day and night, busily, they know the witches' brew of racial and religious fanaticism, so they may be ready when the opportune moment arrives.

Yes, I hate politics, but there are a few things I love among them, life, liberty and pursuit of happiness. And I hate that these things are in danger it is my business to defend their defense. I don't know what you are going to do. As for myself, I'll string along with Franklin D. Roosevelt, beginning to admire the man for the enemies he makes, then, I realize that going further to the left, this year, we are playing into the hands of the very forces that are laying groundwork for fascism in the United States. As for Landon, he is merely a stooge. It's Roosevelt vs. Coughlin, which is related into long-range, practical political language, means cracy vs. fascism.

Yes, I think I'll stop hating politics, till the first of November, anyway. For I like to choose the color of my myself. Besides the gentlemen who enjoy telling others what color shirts they should wear might discover that their ancestors didn't come over on the Mayflower.